

INSPECȚIA MUNCII

www.inspectiamuncii.ro

ATRIBUȚII DE CONTROL ÎN DOMENIUL RELAȚIILOR DE MUNCĂ

- **identificarea și combaterea muncii nedeclarate;**
- încheierea, executarea, modificarea, suspendarea și încetarea contractului individual de muncă;
- încadrarea în muncă, în România, a cetățenilor străini, precum și protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate;
- detașarea salariaților în cadrul prestării de servicii transnaționale;
- respectarea condițiilor de funcționare a agenților de muncă temporară;
- respectarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați;
- ucenicia la locul de muncă;
- respectarea drepturilor salariaților în cazul transferului întreprinderii;
- stabilirea cadrului general de informare și consultare a angajaților;
- inițierea negocierii contractelor colective de muncă, înregistrarea acestora și concilierea conflictelor colective de muncă;
- asigurarea evidenței naționale a muncii prestate în temeiul contractelor individuale de muncă precum și a evidenței lucrătorilor zilieri.

CONTROLUL ÎNDEPLINIRII CERINȚELOR LEGALE PRIVIND ANGAJAREA PERSOANELOR, PRECUM ȘI CONTROLUL MODULUI DE EXECUTARE A CONTRACTELOR INDIVIDUALE DE MUNCĂ

În acțiunile de control, indiferent de tipul controlului (inopinat, tematic, fond, campanie națională) se verifică în mod obligatoriu:

- îndeplinirea cerințelor legale privind angajarea;
- transmiterea/completarea registrului general de evidență a salariaților;
- respectarea prevederilor legale privind timpul de muncă și de odihnă, precum și stabilirea și garantarea în plată a salariului de bază minim brut pe țară .

REZULTATELE ACȚIUNILOR DE CONTROL ÎN DOMENIUL RELAȚIILOR DE MUNCĂ

Indicatori	2015	2016
Număr total controale efectuate	72.882	76.690
Număr total angajatori sancționați	18.145	18.077
Număr total sancțiuni aplicate, din care:	27.487	27.040
-nr. amenzi aplicate	9.516(35%)	9.024(33%)
-nr. avertismente aplicate (exclusiv avertismente verbale)	17.971(65%)	18.016(67%)
Valoare amenzi aplicate (lei) din care:	66.528.050	60.913.050
- aplicate angajatorilor	66.158.050	60.548.350
Număr măsuri dispuse ca urmare a neconformităților depistate	113.319	115.557

MUNCA NEDECLARATĂ CONCEPT

- Deși nu există o definiție oficială universală a muncii nedecarate, UE definește munca nedecarată mai larg ca ”orice activitate remunerată care este legală în ceea ce privește natura ei , dar care nu este declarată autorităților publice ,ținând seama de diferențele dintre sistemele de reglementare cu privire la statele membre.”
- noțiunea de muncă nedecarată se regăsește la nivel național sub mai multe denumiri: muncă fără forme legale, muncă la negru, muncă nedecarată, muncă ilegală. Multitudinea de denumiri arată că nu s-a efectuat în timp o încadrare clară a muncii nedecarate.

1.Din perspectiva macroeconomică:

- conduce la scăderea veniturilor fiscale
- subminarea finanțării sistemelor de asigurări sociale

2.Din perspectiva microeconomică :

- denaturează concurența loială între firme
- provoacă ineficiențe productive

DEPISTAREA ȘI COMBATEREA CAZURILOR DE MUNCĂ NEDECLARATĂ

Indicatori	2015	%	2016	%
Nr. controale efectuate privind depistarea și combaterea muncii nedeclarate	70.976	97.3% din total controale	74.097	96,6% din total controale
Nr. angajatori sancționați pentru muncă fără forme legale de angajare	3.072	17% din total angajatori sanctionati	2.901	16% din total angajatori sanctionati
Nr. persoane depistate fără forme legale de angajare	10.332		9.936	
Valoarea amenzilor aplicate angajatorilor pentru munca nedeclarată (lei)	46.288.000	70% din total amenzi	42.127.000	69% din total amenzi
Valoare amenzilor aplicate persoanelor fizice identificate fără contract individual de muncă (lei)	109.000		44.700	
Nr. infracțiuni pentru primirea la muncă a mai mult de 5 persoane fără contract individual de muncă	273		263	
Nr. măsuri dispuse	4.991		8.029	

SITUAȚIA PERSOANELOR DEPISTATE CĂ DESFĂȘOARĂ MUNCĂ NEDECLARATĂ

Indicatori	2015	2016
Număr persoane depistate că desfășoară muncă nedeclarată, TOTAL, din care:	39.778	38.392
- număr persoane depistate fără forme legale de angajare	10.332	9.936
- număr persoane depistate ale căror contracte individuale de muncă nu au fost transmise în Registrul General de Evidență a Salariaților, cel târziu în ziua lucrătoare anterioară începerii activității	6.672	6.041
- nr. persoane depistate ale căror contracte individuale de muncă au fost transmise în Registrul General de Evidență a Salariaților fără respectarea termenului legal	22.774	22.415

ACTIVITATEA DE CONTROL ÎN IDENTIFICAREA ȘI COMBATerea MUNCII NEDECLARATE

Acțiunile de control care au ca obiectiv identificarea și combaterea muncii nedeclarate se efectuează atât în cadrul **activității curente**, cât și **prin organizarea și desfășurarea de campanii naționale** pentru identificarea și combaterea cazurilor de muncă nedeclarată în domenii susceptibile utilizării frecvente a acesteia, a muncii tinerilor și copiilor .

În anul 2016 marea majoritate a controalelor au fost efectuate în următoarele domenii de activitate susceptibile utilizării frecvente a muncii nedeclarate: construcții, fabricarea produselor de brutărie și a produselor făinoase, comerț și depozitare, turism și alimentație publică, pază și protecție, transport de marfă și persoane, alte servicii (spălătorii auto, service-auto și vulcanizări), unități sanitare, unități sportive, etc. Au fost desfășurate acțiuni de control și în domeniul agriculturii, silviculturii, creșterii animalelor în ceea ce privește exercitarea unor activități cu caracter ocazional desfășurate de zilieri.

ACTIVITATEA DE CONTROL ÎN IDENTIFICAREA SI COMBATerea MUNCII NEDECLARATE

În baza protocoalelor de colaborare încheiate de Inspekția Muncii cu diverse instituții care au atribuții de **control**(**Agenția Națională de Administrare Fiscală, Inspectoratul General Pentru Imigrări, Inspectoratul General al Poliției Române**, etc.), s-au desfășurat acțiuni comune privind munca nedeclarată.

Astfel, în anul 2016 Inspekția Muncii împreună cu Agenția Națională de Administrare Fiscală au desfășurat acțiuni de control care au avut ca principal obiectiv prevenirea formelor de muncă nedeclarată și sub-declarată și de fraudă fiscală în următoarele domenii de activitate: construcții, alimentație publică, silvicultură, transport, pază și protecție, confecții, depozitare și comercializare a produselor cerealiere și a produselor de panificație. Controalele au avut un caracter operativ-inopinat și au avut ca țintă activitățile economice care se desfășoară fără respectarea prevederilor legale în materie financiar – fiscală și de legislația muncii.

CAMPANIA NAȚIONALĂ PRIVIND IDENTIFICAREA CAZURILOR DE MUNCĂ NEDECLARATĂ PENTRU LUCRĂTORII ANGAJAȚI ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR

Indicatori	06 - 09.04.2016
	27 - 30.07.2016
Nr. unități controlate	1.780
Nr. sancțiuni aplicate în total, din care:	641
- nr. sancțiuni contravenționale pentru muncă nedecларată	171
Valoarea totală a amenzilor aplicate (lei) din care:	3.274.900
- valoarea amenzilor aplicate pentru muncă nedecларată (lei)	2.710.000
Nr. persoane depistate fără forme legale de angajare	460
Nr. infracțiuni pentru primirea la muncă a mai mult de 5 persoane fără încheierea contractelor individuale de muncă anterior începerii activității	24
Nr. măsuri dispuse	2.391

CAMPANIA NAȚIONALĂ PRIVIND IDENTIFICAREA CAZURILOR DE MUNCĂ NEDECLARATĂ ÎN SOCIETĂȚI CU OBIECT DE ACTIVITATE PROTECȚIE ȘI GARDĂ

Indicatori	18 - 22.04.2016
Nr. unități controlate	433
Nr. sancțiuni aplicate în total, din care:	301
- nr. sancțiuni contravenționale pentru muncă nedecларată	8
Valoarea totală a amenzilor aplicate (lei) din care:	373.000
- valoarea amenzilor aplicate pentru muncă nedecларată (lei)	120.000
Nr. persoane depistate fără forme legale de angajare	76
Nr. infracțiuni pentru primirea la muncă a mai mult de 5 persoane fără încheierea contractelor individuale de muncă anterior începerii activității	3
Nr. măsuri dispuse	909

CAMPANIA NAȚIONALĂ PRIVIND IDENTIFICAREA CAZURILOR DE MUNCĂ NEDECLARATĂ, RESPECTAREA PREVEDERILOR LEGALE REFERITOARE LA TIMPUL DE MUNCĂ ȘI DE ODIHNĂ ÎN UNITĂȚI CU PROFIL SPORTIV

Indicatori	13 - 24.06.2016
Nr. unități controlate	732
Nr. sancțiuni aplicate în total, din care:	243
- nr. sancțiuni contravenționale pentru muncă nedecларată	14
Valoarea totală a amenzilor aplicate (lei) din care:	213.400
- valoarea amenzilor aplicate pentru muncă nedecларată (lei)	130.000
Nr. persoane depistate fără forme legale de angajare	144
Nr. infracțiuni pentru primirea la muncă a mai mult de 5 persoane fără încheierea contractelor individuale de muncă anterior începerii activității	4
Nr. măsuri dispuse	1.013

CAMPANIA NAȚIONALĂ PRIVIND IDENTIFICAREA CAZURILOR DE MUNCĂ NEDECLARATĂ, RESPECTAREA PREVEDERILOR LEGALE REFERITOARE LA TIMPUL DE MUNCĂ ȘI DE ODIHNĂ ÎN UNITĂȚI CU PROFIL SPORTIV

Indicatori	13 - 24.06.2016
Nr. sancțiuni aplicate pentru netransmiterea registrului cu elementele c.i.m	19
Valoarea amenzilor aplicate pentru netransmiterea registrului cu elementele c.i.m	10.000
Nr. sancțiuni aplicate pentru nerespectarea prevederilor referitoare la timpul de muncă și de odihnă	56
Valoarea amenzilor aplicate pentru nerespectarea prevederilor referitoare la timpul de muncă și de odihnă (lei)	24.000
Nr. sancțiuni aplicate pentru nerespectarea prevederilor Legii 52/2011, republicată (zilieri)	3
Valoarea amenzilor aplicate în baza Legii nr. 52/2011 (lei)	6.000
Nr. sancțiuni aplicate pentru nerespectarea regimului de muncă al străinilor(OG nr. 25/2014)	2
Valoarea amenzilor aplicate în baza OG nr. 25/2014 (lei)	10.000

**CONTROALE EFECTUATE ÎN CADRUL PROTOCOLULUI DE
COOPERARE PENTRU PREVENIREA
SI COMBATerea EVAZIUNII FISCALE IN DOMENIUL
DEPOZITĂRII SI COMERCIALIZĂRII PRODUSELOR
CEREALIERE SI A PRODUSELOR DE PANIFICAȚIE ÎNCHEIAT
CU ANAF**

Indicatori	
Nr. unități controlate	559
Nr. sancțiuni aplicate	215
Valoarea totală a amenzilor aplicate (lei) din care:	358.000
- valoarea amenzilor aplicate pentru muncă nedeclarată (lei)	330.000
Nr. persoane depistate fără forme legale de angajare	33

**CAMPANIA NAȚIONALĂ "O ZI PE SĂPTĂMÂNĂ" CARE CUPRINDE
ACȚIUNI DE CONTROL DESFĂȘURATE ÎNTR-O ANUMITĂ ZI A
SĂPTĂMÂNII, DE INSPECTORATELE TERITORIALE DE MUNCĂ ÎN
VEDEREA IDENTIFICĂRII CAZURILOR DE MUNCĂ NEDECLARATĂ
ÎN DIFERITE DOMENII DE ACTIVITATE**

Indicatori	
Nr. unități controlate	10.427
Nr. sancțiuni aplicate în total, din care: - nr. sancțiuni contravenționale pentru munca nedeclarată	3.459 467
Valoarea totala a amenzilor aplicate (lei) din care: - valoarea amenzilor aplicate pentru muncă nedeclarată (lei)	8.352.000 6.468.000
Nr. persoane depistate fără forme legale de angajare	869

CAMPANIA NAȚIONALĂ PRIVIND IDENTIFICAREA CAZURILOR DE MUNCĂ NEDECLARATĂ LA ANGAJATORII CARE ÎȘI DESFĂȘOARĂ ACTIVITATEA PE LITORALUL MĂRII NEGRE

Indicatori	01.07 - 31.08.2016
Nr. unități controlate	797
Nr. sancțiuni aplicate în total, din care: - nr. sancțiuni contravenționale pentru munca nedeclarată	64 28
Valoarea totală a amenzilor aplicate (lei) din care: - valoarea amenzilor aplicate pentru muncă nedeclarată (lei)	791.000 50.000
Nr. persoane depistate fără forme legale de angajare	64

**CAMPANIA NAȚIONALĂ PRIVIND IDENTIFICAREA SI COMBATEREA
MUNCII NEDECLARATE ÎN CADRUL UNITĂȚILOR CARE AU
OBIECT DE ACTIVITATE COD CAEN 56 - RESTAURANTE ȘI ALTE
ACTIVITĂȚI ȘI SERVICII DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ (BARURI,
CLUBURI DE NOAPTE, CAFENELE, RESTAURANTE ETC.)**

Indicatori	31.08 - 02.09.2016
Nr. unități controlate	1.116
Nr. sancțiuni aplicate în total, din care:	576
- nr. sancțiuni contravenționale pentru muncă nedeclarată	89
Valoarea totală a amenzilor aplicate (lei) din care:	1.379.8000
- valoarea amenzilor aplicate pentru muncă nedeclarată (lei)	1.111.000
Nr. persoane depistate fără forme legale de angajare	125
Nr. infracțiuni pentru primirea la muncă a mai mult de 5 persoane fără încheierea contractelor individuale de muncă anterior începerii activității	8
Nr. măsuri dispuse	2.108

Planul de Acțiune „CRONOS” în scopul prevenirii formelor de fraudă fiscală asociate utilizării muncii sub-declarate și/sau nedeclarate, ce favorizează crearea paralelă a unor surse financiare neînregistrate în evidențele contabile destinate plății “muncii la negru” și a muncii sub-declarate

Indicatori	
Nr. unități controlate	338
Nr. sancțiuni aplicate pentru muncă nedeclarată	33
Valoarea amenzilor aplicate pentru muncă nedeclarată (lei)	480.000
Nr. persoane depistate fără forme legale de angajare	56
Nr. infracțiuni pentru primirea la muncă a mai mult de 5 persoane fără încheierea contractelor individuale de muncă anterior începerii activității	2
Nr. măsuri dispuse	536

VERIFICAREA RESPECTĂRII DE CĂTRE ANGAJATORI A PREVEDERILOR OG NR. 25/2014 PRIVIND ÎNCADRAREA ÎN MUNCĂ ȘI DETAȘAREA STRĂINILOR PE TERITORIUL ROMÂNIEI

Indicatori	2015	2016
Număr controale efectuate, din care: - cu Inspectoratul General pentru Imigrări	434 224	386 232
Număr sancțiuni aplicate	12	16
Număr cetățeni străini identificați că desfășurau activitate fără aviz de angajare	195	29
Valoare amenzi aplicate (lei), din care: - pentru primirea la muncă a străinilor fără aviz de angajare	82.000 80.000	123.000 110.000
Număr măsuri dispuse	25	47

CĂI DE PREVENIRE A MUNCII NEDECLARATE

- Informarea permanentă a angajatorilor pe parcursul desfășurării controalelor propriu-zise sau cu ocazia oricăror alte contacte directe cu angajatorii, cu privire la obligațiile ce le revin în domeniul relațiilor de muncă.
- Conștientizarea angajaților și a angajatorilor privind consecințele sociale pe care le are prestarea și folosirea muncii nedecarate.
- Mediatizarea campaniilor sectoriale prin strânsa colaborare cu presa centrală și locală, în vederea formării unei atitudini civice corespunzătoare și responsabile, nefavorabile muncii nedecarate.

PRINCIPALELE CĂI DE ACȚIUNE ÎN VEDEREA COMBATERII MUNCII NEDECLARATE

- Remedierea efectului direct al practicării muncii nedecarate, prin determinarea angajatorilor de a încheia în formă scrisă contracte individuale de muncă pentru persoanele identificate că prestează munca nedecarată.
- Intensificarea controalelor la angajatorii la care au fost depistate cazuri de muncă nedecarată.
- Urmărirea măsurilor dispuse cu privire la obligația angajatorilor de a înregistra în registrul general de evidență a salariaților a contractelor individuale de muncă pentru persoanele identificate.

CONTRACTE INDIVIDUALE DE MUNCĂ TRANSMISE DE ANGAJATORI ÎN REGISTRUL GENERAL DE EVIDENȚĂ A SALARIAȚILOR

Indicatori	31.12.2015	31.12.2016
Numărul total de contracte individuale de muncă active, din care:	6.093.646	6.239.167
Număr contracte individuale de muncă pe durată nedeterminată:	5.591.864	5.761.188
-cu normă întreagă	4.641.738	4.763.323
-cu timp partial	950.126	997.865
Număr contracte individuale de muncă pe durată determinată	501.782	477.979

Participarea inspectorilor de muncă din cadrul
Inspecției Muncii la acțiuni comune de control cu
reprezentanți ai altor instituții de control din state
membre UE

- **JOINT ACTION DAY-**

privind combaterea traficului de ființe umane în vederea exploatarei prin muncă, organizată de autoritățile de control din:

✓ **Belgia**, acțiuni desfășurate în sectorul transporturi rutiere alături de reprezentanți belgieni ai poliției rutiere, locale, inspecției de control al traficului, inspecției sociale și un procuror de caz.

• **Portugalia**, acțiuni desfășurate în agricultură alături de reprezentanți portughezi ai poliției rutiere, ai autorității pentru condiții de muncă din Lisabona .

✓ **Irlanda**, acțiuni desfășurate în sectorul prestări servicii-spălătorii auto alături de reprezentanți ai Comisiei pentru relații de muncă din țara gazdă, agenți de poliție și ai serviciului fiscal.

Acțiunile de cooperare instituțională privind combaterea traficului de ființe umane în vederea **exploatarei prin muncă** oferă un punct de plecare pentru dezvoltarea de activități comune internaționale ce trebuie fructificate în interesul creșterii capacității administrative de control a inspecției muncii.

PLATFORMA EUROPEANĂ PRIVIND COMBATEREA MUNCII NEDECLARATE

- **Platforma Europeană privind combaterea muncii nedeclarată**, lansată în anul 2016 are ca scop îmbunătățirea capacității statelor membre de a se ocupa de munca nedeclarată și de a conduce spre niste schimbări la nivel național privind promovarea unor condiții mai bune de muncă și apariția muncii declarate.
- **Platforma vizează :**
 - cooperarea între autoritățile relevante ale statelor membre pentru a aborda aspectele legate de munca nedeclarată;
 - facilitarea schimbului de bune practici și de informații ;
 - întărirea cooperării între toate autoritățile naționale care conduc și/sau sunt active în prevenirea și/sau descurajarea muncii nedeclarate.
 - implicarea partenerilor sociali la nivel intersectorial cât și în sectoarele mai grav afectate de munca nedeclarată
- **Inspectia Muncii** a participat în decembrie 2016 la primul seminar din cadrul Platformei Europene de combatere a muncii nedeclarate în cadrul căreia au fost prezentate bune practici și modificări legislative făcute în combaterea muncii nedeclarate de țări precum: Grecia, Italia, Finlanda, Franța, Norvegia.
- În perioada 21-23 noiembrie 2016 a avut loc prima vizită a patru experți ai Platformei pentru discutarea acelor zone de performanță în care Inspectia Muncii ar putea beneficia de o asistență reciprocă în procesul privind combaterea muncii nedeclarate.

1. Propuneri de modificări si completări ale Codului Muncii:

- **Definirea muncii nedecarate**

În legislatia muncii nu este definită munca nedecarată;

În cadrul Codului Muncii se prevede sancțiune doar pentru fapta de a primi la muncă o persoană fără încheierea în formă scrisă a contractului individual de muncă anterior începerii activității, nu și pentru munca nedecarată parțial sau in timpul suspendării contractului individual de muncă.

Priorități ale Inspectiei Muncii in combaterea muncii nedecarate

- S-a identificat necesitatea abrogării prevederilor art.264 alin.(4) care instituie infracțiunea: ”constituie infracțiune și se sancționează cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă primirea la muncă a mai mult de 5 persoane, indiferent de cetățenia acestora, fără încheierea unui contract individual de muncă”.

Această prevedere a fost adoptată prin Legea nr. 40/2011 de modificare a Codului Muncii si s-a constatat că in perioada 2011-prezent, impactul stabilirii ca și infracțiune a faptei de a primi la muncă mai mult de 5 persoane fără contract de muncă nu este cel așteptat, având în vedere soluțiile de neîncepere a urmăririi penale/încetare a urmăririi penale, date în aproximativ 99% din cazurile cu care inspectoratele teritoriale de muncă au sesizat organele de cercetare penală.

Priorități ale Inspectiei Muncii in combaterea muncii nedeclarate

- **Modificarea prevederilor art. 260 alin. (1) lit. e)** ”primirea la muncă a până la 5 persoane fără încheierea unui contract individual de muncă, potrivit art. 16 alin. (1), se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei pentru fiecare persoană identificată”, în sensul de a stabili posibilitatea achitării a jumătate din minimul amenzii aplicate pentru muncă nedeclarată, în 48 de ore de la comunicare, iar pe de altă parte a eliminării limitei de 5 persoane, reglementată în prezent de art. 264 alin. (4) din Codul Muncii.
- **Modificarea si completarea prevederilor legale privind încheierea si executarea contractelor individuale de muncă cu timp partial**, respectiv stabilirea unei sanctiuni contraventionale(inexistente in prezent) in conditiile in care in fapt inspectorii de muncă depistează persoane care muncesc peste programul partial de lucru .

2. Eficientizarea activităților de prevenire a muncii nedecarate prin:

- campanii de conștientizare a angajaților și a angajatorilor cu privire la avantajele muncii declarate și dezavantajele muncii nedecarate, în vederea încurajării conformării voluntare;
- implicarea partenerilor sociali în campaniile de conștientizare privind avantajele muncii declarate;
- identificarea de fonduri structurale pentru activitatea de conștientizare;

3. Întensificarea acțiunilor comune cu alte instituții de control

4. Întărirea capacității instituționale a Inspecției Muncii prin consolidarea atribuțiilor inspectorilor de muncă în domeniul muncii nedecarate si mărirea numărului de inspectori de muncă având in vedere că in prezent numărul acestora s-a injumătătit. (la 30.09.2016 numărul total de inspectori de muncă 1627, din care pe corpul de control in domeniul relatiilor de muncă 670)

INSPECȚIA MUNCII

Vă mulțumesc pentru atenție !